

**Силабус курсу «Український та європейський музичний постмодернізм»
2020–2021 навчального року**

Назва курсу	Постмодерні тенденції в композиторській творчості
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра музикознавства та хорового мистецтва
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 Культури і мистецтв, 025 Музичне мистецтво, музикознавство
Викладачі курсу	Дубровний Тарас Миколайович, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та хорового мистецтва
Контактна інформація викладачів	tarasdubrovnyy@gmail.com, t_dubrovnyy@lnu.edu.ua, http://kultart.lnu.edu.ua/employee/dubrovnyj-taras-mykolajovych
Консультації по курсу відбуваються	Щовівторка, 11.30-12.00 год. (вул. Валова, 18, ауд. 26) Також можливі онлайн консультації. Для цього слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	http://kultart.lnu.edu.ua/course/ukrainskyi-ta-ewropejskyj-muzychnyi-postmodernizm
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб студент засвоїв певні значення та функційність в музично-історичному процесі, його тяглість, спадкоємність на всіх щаблях розвитку; грамотно володів певним масивом артефактів, подій, імен, дат; ознайомився з творчістю композиторів, які творили парадигму українського музичного постмодерну, підвищив свій загальний культурологічний рівень. Тому у курсі представлено як огляд основних концепцій осмислення явища постмодернізму в різних галузях (літературі, філософії, художньому та образотворчому мистецтвах), так і тенденцій, які були адаптовані й представлені в композиторській творчості останнього тридцятиліття.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Постмодерні тенденції в композиторській творчості» є завершальною дисципліною зі спеціальності 025 Музичне мистецтво, музикознавство, яка викладається в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни «Постмодерні тенденції в композиторській творчості» є ознайомити студентів з процесами, які відбувалися в українському музичному мистецтві в кінці XX – початку XXI століття. Цілі вивчення дисципліни сформувати у студентів чітке розуміння основних мовно-стильових канонів в музиці; ознайомити студентів з особливостями композиторського письма останнього тридцятиліття
Література для вивчення дисципліни	Берегова О. Постмодернізм у камерних творах українських композиторів 80-90-х років XX ст. Київ, 1999. – 141 с. Болецкий В. Лови на постмодерністів // 12 польських есеїв. – Київ, Критика, 2001. – С. 225-249. Гуменюк Т. Модернізм та постмодернізм: дискурсивна практика// Вісник Харківського нац. уніве-ту. – 2004. Вип. 24. – С. 180-189.

	<p>Дувірак Д. Мистецтво постмодерної епохи// Syntagmation: збірка наук. статей на пошану С. Павлишин. – Львів, 2000. – С. 51-66.</p> <p>Жицінський Ю. Бог постмодерністів. – Львів, вид. УКУ, 2004. – 164 с.</p> <p>Задерацкий В. На пути к новому контуру культуры // Муз. Искусство сегодня. Новые взгляды и наблюдения. – Москва, 2004. – С. 175-206.</p> <p>Зінкевич О. Музичний процес чи його імітація? // Музика, 1993. - №1. – С.6-8.</p> <p>Ильина А. Постмодернистические тенденции в музыке В. Сильвестрова // Укр. Музикозн. , Київ, 2004. – С. 487-497.</p> <p>Кияновська Л. М. Скорик: творчий портрет композитора в дзеркалі епохи. – Львів.: „Сполом”, 1998. – 208с.</p> <p>Козаренко О. Від модернізму до постмодернізму (парадигма розвитку гал. музики ХХ ст)// Musica galiciana/ - Rzeszow, 2000. С. 247-252.</p> <p>Козаренко О. Національна музична мова в дискурсі постмодернізму // Феномен української національної музичної мови . – Львів, Вид. НТШ, 2011. – С. 218-254.</p> <p>Козаренко О. Феномен української національної музичної мови. – Львів: Вид. НТШ, 2011. – 285 с.</p> <p>Павлишин С. Музика двадцятого століття: Навчальний посібник. – Львів: БаК, 2005. – 232 с.</p> <p>Станкович-Спольська Р. Фольк-опера Є.Станковича “Цвіт папороті” як факт національної історії // Київське музикознавство. Вип. 8. – К.: КДВМУ, 2002. – С. 180-188.</p> <p>Станкович-Спольська Р. Неофольклоризм в опері ХХ століття і “Цвіт папороті” Є.Станковича // Музика у просторі культури. Науковий вісник НМАУ ім. П.І.Чайковського. Вип. 33. – К.: НМАУ, 2004. – С. 254-263.</p> <p>Станкович-Спольська Р. Фольклорні джерела “Цвіту папороті” Є.Станковича // Київське музикознавство. Вип. 11. – К.: КДВМУ, 2004. – С. 123-131.</p> <p>Сюта Б. Кіч у стильових параметрах українського музичного постмодернізму // Записки НТШ. – Праці музикознавчої комісії. – Т. ССXLVII. – Львів.: 2004. – С. 138-153.</p>
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	48 годин аудиторних занять. З них 32 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 42 години самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <ul style="list-style-type: none"> - знати певний масив артефактів, подій, імен, дат; зрозуміти їх значення, функційність в музично-історичному процесі; усвідомити його тяглість, спадкоємність на всіх щаблях розвитку; - вміти прослідковувати генетичні зв'язки з творчістю композиторів-класиків; „вписати” сучасні явища композиторського письма в загальні процеси і тенденції розвитку національної та світової музики ХХ ст.
Ключові слова	Постмодернізм, парадигма, синтагма, поєднання непоєднуваного, семантичний зсув, стильові маски, полістилістика, синтетичний канон, плюралізм, стиль, жанр.
Формат курсу	Очний, заочний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем

Теми	<p>ТЕМА 1. Предмет, методологічні підходи, завдання курсу постмодерні тенденції в композиторській творчості</p> <p>ТЕМА 2. Ознаки постмодернізму в творчості композиторів кінця ХХ століття</p> <p>ТЕМА 3. Стратифікація національного музично-історичного процесу</p> <p>ТЕМА 4. Європейський музичний постмодернізм. Французька філософська школа. Естетичні ознаки постмодернізму, його хронологічне окреслення, внутрішня сегментація. Онтологія та етимологія явища постмодернізму.</p> <p>ТЕМА 5. Творчість західно-європейських композиторів постмодерної доби.</p> <p>ТЕМА 6. Український музичний постмодернізм. Його своєрідність, хронологічне окреслення, типологічна структурованість.</p> <p>ТЕМА 7. Творчість А. Кос-Анатольського як зразок раннього українського музичного постмодернізму.</p> <p>ТЕМА 8. Нова фольклорна хвиля</p> <p>ТЕМА 9. Творчість М. Скорика</p> <p>ТЕМА 10. Творчість В. Сильвестрова</p> <p>ТЕМА 11. Творчість Є. Станковича</p> <p>ТЕМА 12. Творчість О. Козаренка</p> <p>ТЕМА 13. Творчість В. Камінського</p> <p>ТЕМА 14 Творчість І. Щербакова</p> <p>ТЕМА 15. Творчість Б. Фільц</p> <p>Детальніше у формі СХЕМИ КУРСУ</p>
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру, усний
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з історії української музики, достатніх для сприйняття процесів кінця ХХ століття
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація аудіо та відео матеріалів, лекції, практичні заняття, дискусія
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загально вживаних програм і операційних систем, доступу до мережі Інтернет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні: 30% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 30; • модулі: 20 семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20; • залік: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела,</p>

	<p>фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть композиторів – спадкоємців Миколи Лисенка. 2. Хто автор опери “На русалчин великдень”: 3. В яких жанрах працював композитор М. Леонтович: 4. В яких жанрах працював композитор В. Косенко: 5. Які напрями зближали пізньоромантичний стиль В. Косенка з модернізмом: 6. Який стильовий напрям був характерним для творчості Василя Барвінського: 7. Який стильовий напрям не був характерним для творчості Василя Барвінського: 8. Що таке ерзац-культура? 9. Назвіть дві основні стильові риси західного постмодернізму? 10. Що характерним є для українського варіанту постмодернізму 80-х років ХХ ст.? 11. Коли увійшов до наукового обігу термін постмодернізм? 12. Де зародився філософський постмодернізм? 13. Який з творів Умберто Еко вважається першим, де простежуються виразно постмодерністичні риси. 14. Творчість яких композиторів можна віднести до стилю мінімалізму? 15. Що є зв'язком симулякра і реальної речі на прикладі соціалістичного реалізму? 16. Що стало найбільшим предвісником постмодернізму в культурі? 17. Назвіть одного з основоположників французької філософської школи 2 половини ХХ століття хто ввів до наукового обігу поняття “постмодернізм”. 18. Якими мовно-стильовими канонами в українській музиці був втілений постмодернізм? 19. Дайте визначення явищу «катакомбна культура»? 20. Що таке «семантичний зсув»?

	21. Першим постмодерним стилем в музиці вважається. 22. Хронологічні рамки раннього постмодернізму? 23. Що є характерним для західноєвропейського варіанту постмодернізму 70-х років ХХ ст.? 24. Різновиди постмодернізму (за Ю. Жицінським)? 25. Назвіть одного з основоположників американського концептуального мінімалізму в музиці? 26. Хто є автором таблиці відмінностей між “модернізмом” та “постмодернізмом”: 27. Хто є автором книги “Дослідження історії”: 28. Що таке фольклоризм? 29. Яке явище є характерним для західноєвропейського постмодернізму? 30. Назвіть основоположників західного філософського постмодернізму?
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) (лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1 / 1.09. 2020/ 2год.	<p>Тема 1. Предмет, методологічні підходи, завдання курсу українського та європейського музичного постмодернізму.</p> <p>1. відхід від соціального детермінізму радянського історієписання,</p> <p>2. періодизація на підставі глибинних тенденцій розвитку (перша третина ХХ ст. – стабілізація лисенкового мовностильового канону);</p> <p>3. друга третина – стратифікація музично-історичного процесу в умовах тоталітаризму;</p>	лекція	<p>Ржевська М. На зламі часів. – Київ: Автограф, 2005.</p> <p>Козаренко О. Феномен української національної музичної мови. – Львів: НТШ, 2000.</p> <p>Музично-історичні концепції у минулому і сучасності. – Львів: Сполом, 1997.</p> <p>Грабович Г. Дослідження. Ессе. Полеміка. – Київ: Основа, 1997.</p> <p>Історія української музики. – Київ: Наукова думка, 1992. – Т.4.</p> <p>Ляшенко І. Етнологічні основи українського художнього культурознавства // Укр. художня культура. – Київ, Либідь, 1996.</p>		

	4. 60-90-ті роки – стильовий плюралізм в умовах постмодерну).				
2. / 8.09. 2020/ 2год.	Явище постмодернізму у європейській культурі та його звязок з процесами в національній культурі середини ХХ століття	практичне заняття			
3./ 15.09 .2020 / 2 год.	Тема 2. Ознаки модернізму в творчості композиторів першої третини ХХ століття.	лекція	Ржевська М. На зламі часів. – Київ: Автограф, 2005. Козаренко О. Феномен української національної музичної мови. – Львів, 2000.	Види творчої діяльності: науково-дослідницька, науково-організаційна, науково-інформаційна,	17.09.2019 / 2 год. 24.09.2019 / 2 год.
4. / 22.09 .2020 / 2 год.	Творчість композиторів В. Барвінського, М. Колесси, В. Косенка, Б. Лятошинського, М. Леонтовича, К. Стеценка, Ф. Якименка, М. Вериківського	Практичне заняття			
5. / 29.09 .2020 / 2 год.	Тема 3. Стратифікація національного музично-історичного процесу 30-60-х років ХХ ст.. Конформізм і нонконформізм у мистецтві.	лекція	Задерацкий В. Культура и цивилизация: искусство и тоталитаризм // Сов. музыка. – 1990. - № 9. Зінкевич О. Музичний процес чи його імітація // Музика. – 1993. – № 1 – С. 6-8. Кияновська Л. Стильова еволюція галицької музичної культури ХІХ – ХХ ст. –Тернопіль.: СМП „Астон”, 2000, - 339 с.	Комп’ютерна обробка та структуризація інформації: групування матеріалів, об’єднання файлів у каталоги, підготовка презентацій	1.10.2019 / 2 год. 8.10.2019 / 2 год. 15.10.2019 / 2 год.
6. / 6.10. 2020 / 2 год.	Творчість українських композиторів 50-60-х років ХХ ст. (Г. Майборода, Є. Козак, А. Солтис, М. Дремлюга)	Практичне заняття			

7. / 13.10 .2020 / 2 год.	Тема 4. Європейський постмодернізм. Французька філософська школа.	лекція	Дувірак Д. Мистецтво постмодерної епохи // Синтагматіон. – Львів, 2000. – С. 51-67. Козаренко О. Національна музична мова в контексті постмодернізму // Наукові записки. – Тернопіль, 1999. - № 16. – С. 9-16. Болецкий В. Лови на постмодерністів // 12 польських есеїв. – Київ, Критика, 2001. – С. 225-249. Гуменюк Т. Модернізм та постмодернізм: дискурсивна практика// Вісник Харківського нац. університету. – 2004. Вип. 24. – С. 180-189. Жицінський Ю. Бог постмодерністів. – Львів, вид. УКУ, 2004. – 164 с.		
8. / 20.10 .2020 / 2 год.	Естетичні ознаки постмодернізму, його хронологічне окреслення, внутрішня сегментація. Онтологія та етимологія явища постмодернізму.	Практичне заняття		Методологія та методика наукового дослідження творчості композиторів постмодерної доби	22.10.2019 - 17.12.2019 / 2 год.
9. / 27.10 .2020/ 2 год.	Тема 5. Творчість західно-європейських композиторів постмодерної доби (оглядова лекція).	лекція	Болецкий В. Лови на постмодерністів // 12 польських есеїв. – Київ, Критика, 2001. – С. 225-249. Гуменюк Т. Модернізм та постмодернізм: дискурсивна практика// Вісник Харківського нац. університету. – 2004. Вип. 24. – С. 180-189. Гундорова Т. Соцреалізм як масова культура // Сучасність, 2004. – ч.6. – С. 52-66. Дувірак Д. Мистецтво постмодерної епохи// Syntagmaton: збірка наук. статей на пошану С.		

			<p>Павлишин. – Львів, 2000. – С. 51-66.</p> <p>Жицінський Ю. Бог постмодерністів. – Львів, вид. УКУ, 2004. – 164 с.</p> <p>Задерацкий В. Культура и цивилизация: искусство и тоталитаризм // Советская музыка. – 1990. - № 9. – С. 9-14.</p> <p>Задерацкий В. На пути к новому контуру культуры // Муз. Искусство сегодня. Новые взгляды и наблюдения. – Москва, 2004. – С. 175-206.</p>		
10. / 3.11. 2020 / 2 год.	Творчість Дж. Кейджа, Ля Монт Янка, К. Пендерецького, К. Лютославського	Практичне заняття			
11. / 10.11 .2020 / 2 год.	Тема 6. Український музичний постмодернізм. Його своєрідність, хронологічне окреслення, типологічна структурованість.	лекція	<p>Ильина А. Постмодернистические тенденции в музыке В. Сильвестрова // Укр. Музикозн. , Київ, 2004. – С. 487-497.</p> <p>Кияновська Л. Стильова еволюція галицької музичної культури XIX – XX ст. –Тернопіль.: СМП „Астон”, 2000, - 339 с.</p> <p>Кияновська Л. М. Скорик: творчий портрет композитора в дзеркалі епохи. – Львів.: „Сполом”, 1998. – 208с.</p> <p>Козаренко О. Від модернізму до постмодернізму (парадигма розвитку гал. музики XX ст)// Musica galiciana/ - Rzeszow, 2000. С. 247-252.</p> <p>Козаренко О. Національна музична мова в дискурсі постмодернізму // Феномен української національної музичної мови . – Львів, Вид. НТШ, 2011. – С. 218-254.</p>		

			<p>Козаренко О. Феномен української національної музичної мови. – Львів: Вид. НТШ, 2011. – 285 с.</p> <p>Павлишин С. Музика двадцятого століття: Навчальний посібник. – Львів: БаК, 2005. – 232 с.</p> <p>Станкович-Спольська Р. Фольк-опера Є.Станковича “Цвіт папороті” як факт національної історії // Київське музикознавство. Вип. 8. – К.: КДВМУ, 2002. – С. 180-188.</p> <p>Станкович-Спольська Р. Неофольклоризм в опері ХХ століття і “Цвіт папороті” Є.Станковича // Музика у просторі культури. Науковий вісник НМАУ ім. П.І.Чайковського. Вип. 33. – К.: НМАУ, 2004. – С. 254-263.</p> <p>Станкович-Спольська Р. Фольклорні джерела “Цвіту папороті” Є.Станковича // Київське музикознавство. Вип. 11. – К.: КДВМУ, 2004. – С. 123-131.</p>		
12. / 17.11 .2020 / 2 год.	Творчість композиторів «нової фольклорної хвилі»	Практичне заняття			
13. / 24.11 .2020 / 2 год.	Тема 7. Творчість А. Кос-Анатольського як зразок раннього українського музичного постмодернізму.	лекція	<p>Дубровний Т. Фортепіанна творчість Анатолія Кос-Анатольського в проекції стилю доби: Монографія. – Львів: НТШ, 2007. – 184 с.</p> <p>Кияновська Л. Стильова еволюція галицької музичної культури ХІХ – ХХ ст. –Тернопіль.: СМП „Астон”, 2000, - 339 с.</p> <p>Козаренко О. Від модернізму до постмодернізму</p>		

			(парадигма розвитку гал. музики XX ст)// Musica galiciana/ - Rzeszow, 2000. С. 247-252. Козаренко О. Національна музична мова в дискурсі постмодернізму // Феномен української національної музичної мови . – Львів, Вид. НТШ, 2011. – С. 218-254.		
14. / 1.12. 2020 / 2 год.	Розважальна творчість А. Кос-Анатольського (вальси, танго, фокстроти)	Практичне заняття			
15. / 8.12. 2020 / 2 год.	Тема 7. Естетична матриця постмодернізму як можливість окреслення мовностильового плюралізму 60-90-х років XX ст. Внутрішня сигментація українського постмодернізму.	лекція	Козаренко О. Феномен української національної музичної мови. – Львів: Вид. НТШ, 2011. – 285 с. Павлишин С. Музика двадцятого століття: Навчальний посібник. – Львів: БаК, 2005. – 232 с. Скляренко Т. Соцреалізм: епізод чи традиція // Art-line. – 1998. - № 1. – С. 41-47.		
16. / 15.12 .2020 / 2 год.	„Музичний академізм” – ранній етап постмодернізму (творчість К. Данькевич, М. Дремлюги, В. Кирейка, А. Коломійця).	Практичне заняття			